

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Confitendi Ratio Doctoris Martini Lvtheri Avgvstiniani
Vvittenbergensis**

Luther, Martin

Vuittenberg[a]e, 1520

VD16 L 4238

Vndecimo, ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-33377

Seuerini vel somniū vel exemplū eo probent, ut se horas Cas-
tonicas, nec anteuertere, nec post complere sine peccato arbit-
trentur posse, etiam si iustissima causa fuissent legitimo eorum
tpe impediri, scz, seruēdo proximi necessitatib⁹. I. meritis me-
lioribus sexcenties, q̄ fuissent eorū frigidissim⁹, & forte damna-
tissim⁹ orationes, adeo non attendit, in seruicio proximi mā-
datum dei debere preferri mandato hominū, in lallandis ver-
bū horarum sine intellectu. Huc pertinent, qui intra Cano-
nem, etiam pro summa necessitate & periculo loqui, aut puerū
vo care nefas putent, Deinde ieuniū aliud naturę, aliud Ecclesie
facientes, si quis vel imprudēs guttas aliquor glutierit, aut mez-
dicinę quid sumpserit, penitus a sacramento arceat & peccati
v⁹ maximū hic statuant. Miror ego, vnde nam hominib⁹ istis
autoritas sit harum legum condendarū & peccatis a serpentis
conscientiarum perturbandarum. Ex hjs effundentur reliqua
similia.

Laici vero, alius confitetur se libenter gustasse dulcia, alias
audisse iucunda, olfecisse odorata, tetigisse mollia. Ad maiora
veniamus. Comedisse butyrum vel oua diebus ieuniij, vulgo
persuasum est, hereticū esse, tam atrociter seiuū leges hominū
in Ecclesia dei. Et nos populi hac superstitione, imo nostra ty-
rannide secure fruimur, nihil curantes dei precepta passim pro
Iudibrio haberi, modo ad nostras paucent & palleant leges.
Adulterū nemo hereticum vocat, fornicatio leue peccatum, schis-
mata & discordię etiam autoritate & nomine Ecclesię suscitata
& seruata & aucta, merita sunt. Sed carnes sexta feria edisse, hec
resim omnium summa est, sic nos erudimus & erudiri permis-
timus populum Christi. Sed iam me piget, redet, puder,
misericet, istius infiniti Cahos superstitionū, quas in sacramentū
istud confessionis saluberrim⁹ inuexit. In felix illa syncerioris
Theologij ignorantia, quę tyrannidem suam egit a tpe consti-
tutionū humanarū.

¶ Undecimo, Consulo, quod & Johā, Gerson aliquoties
consultuit, vt aliquā cum scrupulo conscientię quis accedat ad
altare seu sacramentū, videlicet, non confitens, si immodestius
vel biberit, dixerit, dormierit, aut aliud quid fecerit, aut hora
vnā aliquam non orauerit. Viscircé quare id consulatur.
Audi, vt homo discat in dei misericordia plus fidere q̄ in sua
confessionem aut diligentiā. Nihil c̄m satis fieri potest aduersus
maledictā illā fiduciā operū nostrorū.

Eiā ideo, vt siq̄ v⁹ tēratiōis v⁹ mortis īgruat necessitas, & cepe-
rit apparere occ̄ta illa p̄fā, q̄ nūq̄ videre aut cōfiteri potuit,

B 7

rum iam paratum habeat usum cōfidēdī in dei misericordia
indignis p̄fūlātā, Iuxta illud, paratū cor eius sperare in dño.
Alioquin, quō sperabit in tantis molib⁹ peccator⁹, tunc irru
entū subito, qui in hac vita, dum oculum erat, nec in minimo,
vel ficto peccato didicis sperare in dño? Si dicis, quid si hoc sit
contēnere sacramētū dei & tentare dñū?

Respondeo, non erit tentatio dei, si ad gloriam deifiat, id est, si
ideo facias, non q̄ contēnas sacramētū dei, nec eū tenes, cūlīs
paratus etiā om̄ia confiteri, sed vt miseram cōscientiam assuefa
cias in dñū cōfidere, & non ad omnē sonū folij volantis pas
uere. Non dubites, oia quę fiunt hoc fine, vt fiducia in dñū ha
beatur, sunt deo gratissima, Cū tota gloria eius sit hęc, si in eius
misericordiam q̄ magnanimitissime cōfisi fuerimus. Nō tamē
volo, vt semper ita fia, sed aliquā in q̄, tātū ad erigendam fidu
ciam in dñū, ac defruendā fiduciā nostrę confessionis.

Vix em̄ sine virtute celebrat, q̄ magis secure accedit quia cō
fessus est, q̄ quia deus misericors est, immo tota imp̄ietas hęc est
ōno. Summa em̄ summarū est, Beati qui cōfidunt in dño,
quando in dño audis, vt içp̄ intelliges, infelicem eū qui cōfidit
in aliquid, quod cūq̄ non est ipse dñis qualē faciunt, Artiste
illi cōfidenti, quid em̄ fecit ars cōfidenti, nisi quo d abolevit
artem & usum cōfidenti, vt multū confiteri, nihil cōfiderere
disceremus:

¶ DVODECIMO,

¶ In casibus reseruatis, multi vexātur, ego, quia scio leges
hōim̄, oportere ep̄j̄c̄e subiectas esse, & plus ad fauorem q̄ rī
gorem trahēdas. Eorū sequor usum & consiliū, qui in peccatis
occultis, nullū reseruari casum censem. Ideo absoluendo esse
om̄es, quoq̄ occulta sunt peccata, vt sunt peccata carnis, seu li
bidinis cuiuscūq̄ speciei, oppressiones infantū & similia. Nec
em̄ pr̄sumi debet, ullus pontifex voluisse in occultis peccatis,
tot laqueos & pericula animabus ponere. Verū vbi publicum
fuerit crimen seu casus reseruatus manifestus, onio potestati de
ferendū est, siue sit æqua siue iniqua. In quo tñ sic moderet
confessor vim clavis, ne confitentem sinat sine absolutione
abire, sa' tera eorū peccatorū, quę reseruata non esse scierit, Q̄ q̄
ego famulū fluctuo, nec dñ stationē disputationis propriæ
composui. An possit ullus casus, q̄ ad remissionē culpe reser
uari, aut vnc̄ reseruatus sit, p̄enam reseruari non est dubitū,
de quo esto alioꝝ aliudicium. Sed nec in p̄enam remissione nimil
sit scrupulosus confessor vel confitens, p̄enam intelligo, exco-